

В.А. Бочаров¹, Л.В. Куц², Г.О. Бондаренко³, Н.С. Якубська¹, І.П. Турчіна¹,
Г.І. Макуріна¹, В.В. Бочарова¹, Г.В. Пугач¹, О.С. Турко¹

Інтеграційні складові викладання косметології та «косметологічні» напрямки роботи СНТ у медичному виші

¹Запорізький державний медичний університет,

²Медичний інститут Сумського державного університету,

³Донецький національний медичний університет ім. М. Горького

Ключові слова: косметологія,
інтеграція викладання.

Ключевые слова: косметология,
интеграция преподавания.

Key words: cosmetology, integration
of teaching.

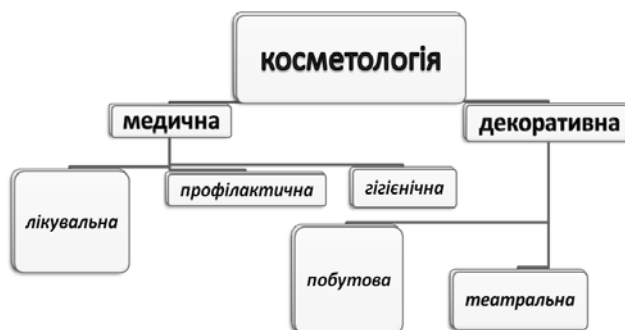
У Запорізькому державному медичному університеті використовується принцип інтеграції різних кафедр та різних вишів у викладанні косметології.

В Запорожском государственном медицинском университете используется принцип интеграции различных кафедр и различных вузов в преподавании косметологии.

In the Zaporizhzhya State Medical University uses the principle of integration of different departments and different universities in the teaching of cosmetology.

Зростання попиту на косметичні послуги стимулює розвиток індустрії краси і всіх її складових (косметології як науки, технологій, способів і методик усунення косметичних недоліків, фармацевтичної промисловості, реклами та ін.).

Косметологія – розділ клінічної медицини, який вивчає механізми розвитку і характер косметичних дефектів шкіри, а також розробляє методи і способи їх усунення, маскуванню й профілактики [1–4].

Останнім часом збільшилось число публікацій з актуальних проблем дерматокосметології.

Однак, косметологія – це галузь медичної науки, що бурхливо розвивається, з'являються нові відомості про адаптаційні властивості шкіри, здатність до відновлення, необхідність комплексного підходу до корекції косметичних недоліків.

Зокрема, використання такого методу корекції косметичних недоліків, як пілінг, припускає комплексний підхід до виконання процедури, при якому враховується поєднання методик, що використовуються на етапі поверхневого й середнього очищення шкіри. Комплексності дотримуються і при використанні ін'єкційних методів лікування в косметології (передбачає комбіноване застосування декількох методів корекції). Так, наприклад, у деяких випадках при косметичній корекції статичних

зморшок неможливо досягти косметично прийнятного результату від використання імплантів без попереднього усунення мімічних зморшок за допомогою ботулінотерапії. При цьому застосування мезотерапії може бути непоганою підмогою на початковому або завершальному етапі корекції. У показаних випадках доречно доповнення ін'єкційних методів процедурами пілінгу.

З урахуванням важливості косметологічних досліджень, цей розділ було включено до комплексних НДР кафедри дерматовенерології Запорізького державного медичного університету «Удосконалення методів лікування та профілактики рецидивів хронічних дерматозів і хвороб, що передаються статевим шляхом, із урахуванням клініко-епідеміологічних аспектів, метаболічних та імунологічних порушень гомеостазу хворих» (№ державної реєстрації 0107U005122).

Аналіз останніх досліджень та публікацій, у яких започатковано розв'язання проблеми з впровадження в практику нових технологій по догляду за обличчям і тілом, як у фахівців, так і у пацієнтів змінилися уявлення про можливість корекції косметичних недоліків [5–7]. Сучасні лінії по догляду за шкірою обличчя використовують засоби професійної косметики і надають виражену лікувально-профілактичну дію при багатьох косметичних недоліках, зокрема, викликаних захворюваннями шкіри (акне, розацеа, дисхромії). Проте, ефективність лікарського засобу може бути значно знижена при невмілому застосуванні. Враховуючи цей факт, виробники організовують навчання споживачів. Такий підхід дозволяє пацієнтам успішно проводити процедури в домашніх умовах.

Потрібен серйозніший підхід і до виконання косметичних процедур з використанням нових технологій (лазери, ін'єкції), оскільки накопичуються відомості про можливі ускладнення при їх проведенні. Необхідна розробка заходів щодо профілактики й усунення таких ускладнень.

Мета роботи

Визначити вагомість комплексного підходу до викладання косметології та «косметологічні» напрямки роботи СНТ у медичному виші.

Матеріали і методи дослідження

Аналіз робочих програм різних вищів, що викладають косметологію, диктує необхідність внесення інтеграційних складових до різних розділів цього процесу.

У розділі анатомії та фізіології шкіри та її придатків матеріал викладено з позиції практичної дерматокосметології, це пов'язано з тим, що в терапевтичну косметологію приходять лікарі-дерматологи, які вже мають підготовку зі спільних питань дерматології.

Розділ «Основи косметики» доповнений інформацією про міміку, що може бути використана спеціалістами при корекції косметичних недоліків.

У розділі «Косметичні процедури» виділені процедури, які виконуються в умовах косметичного кабінету і для проведення в домашніх умовах.

Описані апаратні методи: вакуумна чистка та масаж, дерматонія, пресотерапія, комбіновані методи впливу за допомогою сучасних апаратів.

При викладанні матеріалу з методики корекції косметичних недоліків, при проведенні великої кількості процедур велику увагу приділяють фізичним методам, як

базовим. Електролікування, світлолікування, кріотерапія – основні методи фізіотерапії, що широко використовуються при організації СПА-центрів.

В лекціях значну увагу приділяють призначенню лазерів у косметології (лазерна шліфовка, лазерна епіляція) та використання методів фотоомолодження та фотоепіляції.

Розділ «Пілінги» містить детальне описання методик проведення пілінгів і заходів профілактики можливих ускладнень.

У розділі «Шліфовка шкіри» представлені такі методи, як дермабразія, мікродермабразія та лазерна шліфовка.

У описі ін'єкційних методів корекції косметичних недоліків (мезотерапія, контурна пластика, ботулінотерапія) виділяють необхідність комплексного підходу до їх використання.

Часто в практиці лікаря-косметолога трапляються пацієнти з важкими соматопсихічними та психосоматичними розладами. Тому, один із розділів у лекції присвячується питанням діагностики і корекції психологічних проблем, що пов'язані з наявністю косметичних недоліків.

Висновки

Інтеграція наукових, практичних і педагогічних розробок у косметології дозволяє підвищити якість навчання як на етапі виші, так і після нього.

Література

1. *Озерская О.* Косметология / О.С. Озерская. – СПб.: Искусство России, 2004. – 368 с.
2. *Миринова Л.* Медицинская косметология / Л.Г. Миринова. – М.: Крон-пресс, 2000. – 242 с.
3. *Караев Р.* Медицинская косметология: Учебно-практическое пособие / Р.Н. Караев. – Москва, 1999. – 303 с.
4. *Зажина О.* Лишний вес, целлюлит и коррекция фигуры. Методы коррекции фигуры в косметической практике / О. Зажина, А. Марголина // Косметика и медицина. – 2001. – № 3. – С. 48–55.
5. *Марголина А.* Новая косметология / А.А. Марголина, Е.И. Эрнандес, О.Э. Зайкина. – М.: Косметика и медицина, 2000. – 204 с.
6. *Кутц Герд* Косметические кремы и эмульсии / Герд Кутц. – М.: Косметика и медицина, 2004. – 267 с.
7. *Ношчик М.* Медицина красоты / М. Ношчик, Б. Ношчик. – СПб.: Нева, 2002. – С. 123–133.

Відомості про авторів:

Бочаров В.А., д. мед. н., професор, зав. каф. дерматовенерології з курсом косметології ФПО ЗДМУ;
Куц Л.В., к. мед. н., зав. курсом дерматовенерології медичного інституту Сумського державного університету;
Бондаренко Г.О., д. мед. н., професор, зав. каф. професійних хвороб та радіаційної медицини Донецького національного медичного університету ім. М. Горького

Якубська Н.С., студентка 5 курсу медичного факультету ЗДМУ;

Турчина І.П., к. мед. н., асистент каф. дерматовенерології з курсом косметології ФПО ЗДМУ;

Макуріна Г.І., к. мед. н., доцент каф. дерматовенерології з курсом косметології ФПО ЗДМУ;

Бочарова В.В., асистент каф. дерматовенерології з курсом косметології ФПО ЗДМУ;

Пугач Г.В., магістрант каф. дерматовенерології з курсом косметології ФПО ЗДМУ;

Турко О.С., студентка 6 курсу медичного факультету ЗДМУ.

Адреса для листування:

69035, м. Запоріжжя, вул. Маяковського, 26, кафедра дерматовенерології з курсом косметології ФПО ЗДМУ.

Тел.: (050)9000286. E-mail: Anie.Pg@gmail.com